

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5058/2023
03.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији су пуномоћници Биљана Дражевић, и Небојша Грамић, адвокати из ..., против туженог ББ из ..., ради стицања у брачној заједници, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4783/19 од 06.07.2022. године, у седници одржаној 03.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4783/19 од 06.07.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П 32/18 од 08.05.2019. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужиља на име заједничког стицања у току трајања брачне заједнице са туженим власник удела од 33,73% на пословном простору локалу број ... у ..., у улици ... број ..., површине 25м², заједно са земљиште испод истог, спратности П0+П који се налази на парцели број .../... КО ... и пословног простора – локалу број ... у ..., у улици ... број ..., површине 24м² заједно са земљиште испод истог спратности П0+П који се на парцели кп. .../... КО ... и тужени обавезан да ово право призна тужиљи и трпи да се иста упише као власник удела од 33,73% на предметним непокретностима код Службе за катастар непокретности у Бору. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужени обавезе да јој исплати 25.600 евра од чега на име улагања у заједничку куповину плаца на ... од 600 евра, а на име изградње произвољне хале у потесу ... у габаритима 30x30 метара површине 900м² од 25.000 евра, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље да се тужени обавезе да јој на име улагања заједничких средстава ради куповине опреме за обављање делатности исплати укупно 11.000 евра од којих 4.500 евра за сушару за дрва, 1.500 евра на име вредности машина за ... „...“, 5.000 евра за ситни инвентар и опрему, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље да се тужени обавезе да јој исплати на име накнаде штете 9.600 евра у динарској противвредности у моменту исплате по најповољнијем курсу Европске банке са законском затезном каматом од подношења тужбе до исплате, као неоснован. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 4783/19 од 06.07.2022. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Бору П 32/18 од 08.05.2019. године и делимично усвојен тужбени захтев тужиле, па је утврђено да је тужилца заједничким стицањем у току трајања брачне заједнице са туженим власник удела од $\frac{1}{4}$ на пословном простору, локалу број ... у ..., у улици ... број ..., површине 25m^2 са земљиште испод истог, спратности ПО+П који се налази на парцели кп. број .../... КО ... и пословном простору – локалу број ... у ..., у улици ... број ..., површине 24m^2 заједно са земљиште испод истог, спратности ПО+П који се налази на парцели кп. број .../... КО ..., те је обавезан тужени да ово право призна тужили и трпи да се иста упише као власник удела од $\frac{1}{4}$ на предметним непокретностима код Службе за катастар непокретности у Бору, док се тужбени захтев тужиле за утврђење права својине на предметним непокретностима на већем делу од досуђеног од $\frac{1}{4}$ до траженог удела од $\frac{1}{2}$ одбија као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле да се тужени обавезе да јој исплати 25.600 евра од чега на име улагања у заједничку куповину плаца на ... од 600 евра, а на име изградње произвољне хале у потесу Слатински пут у габаритима 30×30 метара површине 900m^2 од 25.000 евра, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле да се тужени обавезе да јој на име улагања заједничких средстава ради куповине опреме за обављање делатности исплати укупно 11.000 евра од којих 4.500 евра за сушару за дрва, 1.500 евра на име вредности машина за ... „...“, 5.000 евра за ситни инвентар и опрему, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле да се тужени обавезе да јој исплати на име накнаде штете 9.600 евра у динарској противвредности у моменту исплате по најповољнијем курсу Европске банке са законском затезном каматом од подношења тужбе до исплате, као неоснован. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности нити је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у вези члана 407. став 1. тач. 3. и 4. и члана 8. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у ванбрачној заједници од 1995. до 1999. године, када су закључиле брак. Тужилца је пре заснивања заједнице била запослена у фабрици „ВВ“ у ..., док је тужени поседовао радњу за ... „ГГ“ и као предузетник обављао делатност у изнајмљеном локалу. Године 1997. купили су локал површине 25m^2 на платоу ... локацијско место број ... у ... на кат. парц. .../... КО ... како не би плаћали закуп. Локал су платили 40.000 DM и то у четири рате по 10.000 DM. За прву рату нису имали довољно уштеђевине па је тужилин отац позајмио од три рођака и он у своје име је лично дао 1.000 DM. Позајмљени новац су странке вратиле у договореном року рођацима сем тужилином оцу. Остале рате странке су исплатиле из прихода СТР „ГГ“. Године 2000. купили су још један локал од 24m^2 такође на платоу ..., по катастарском месту број ... у ... на кат. парц. .../... КО ... са

намером да се прошире јер се исти граничио са локалима који су купили 1997. године. Локал је купљен у сивој фази и плаћен је 12.000 DM, путем тројне компензације али су у адаптацију улазили још 10.000 DM с обзиром да су локалу доградили подрум. Тужила је 30.04.2002. године напустила посао у ... ООУР „ВВ“ уз отпремнину по Програму решавања вишка запослених предузеће ... и та отпремнина је износила 113.700,00 динара. Од тог новца је 2/3 уложено у радњу СТР „ГГ“ а за 1/3 је тужила купила камеру. Изнајмљивали су локал од 400м² ДД од 2003. године у коме су се бавили производњом У току 2006. године у другом локалу отворили су рибарницу у којој је тужила радила. Тужени је од Града Зајечара на основу уговора о закупу од 01.08.2006. године добио грађевинско земљиште у закуп без накнаде на 99 година у циљу изградње индустријског погона за прераду дрвета. Од Фонда за развој Републике Србије добио је 1.900.000,00 динара по уговору о дугорочном кредиту од 27.09.2006. године ради изградње производне хале СЗР „ЂЂ“ за прераду дрвета и производњу производа од дрвета. Производна хала је само делимично изграђена а новац добијен од Фонда уложен је у халу и у опрему за рад. Током 2007. године тужени је добио новац од наследства из ... од 67.000 евра. У току 2009. године тужени је због здравствених проблема пензионисан те је престао са производњом производа од дрвета а објекат ДД је реновирао и извршио пренамену делатности те је у делу локала организовао угоститељску делатност у оквиру СТР „ГГ“ и радиле су око три године. У простору су одржавани ручкови за око 100 особа после сахрана и помена. Тужила је у овом објекту радила по потреби, исти чистила, прала прозоре и завесе и помагала куварици у постављању столова за припремање хране. Тужилин отац је прве две-три године трајања брака странака живео са парничним странкама али није био са странкама економски везан и нису живели у истој породичној заједници. У 2011. години имали су намеру да купе плац на ... али до реализације куповине није дошло па је продавац вратио тужили и туженом по 2.800 евра. Возило „...“ за које тужила потражује 9.600 евра је купљен новцем који је она добила од оца 1.200 евра а ради отплате последње рате, тужени је купио од новца добијеног од наследства и своје посебне имовине и „...“ регистрован на тужилиног оца. Тужила потражује износ на име накнаде штете због немогућности коришћења тог возила и штету која је настала неодржавањем возила. У току трајања првостепеног парничног поступка обављено је вештачење од стране вештака финансијске струке Светлане Манчић из Књажевца.

Првостепени суд је након вештачења изведених доказа утврдио да је тужила учествовала у стицању заједничке имовине на предметним локалима у делу од 33,73% и за тај део тужбеног захтева тужиле донео усвајајућу пресуду, док је у преосталом делу тужбени захтев тужиле одбио као неоснован.

Другостепени суд је након отворене расправе, укинуо првостепену пресуду, извео додатно вештачење од стране вештака економске струке Александра Ждраљевића. Полазећи од одредбе члана 171. став 1. и члана 191, као и члана 180. Породичног закона утврдио је да је допринос тужиле у стицању заједничке имовине на спорним локалима у делу од 25% тј. да је иста власник $\frac{1}{4}$ на предметним локалима, док је у преосталом делу тужбени захтев тужиле одбио налазећи да иста није доказала да је у већем делу допринела стицању у брачној заједници. При томе, другостепени суд је у погледу својине на спорним локалима имао у виду чињенице да је тужила преко свог пуномоћника на рочишту од 06.07.2022. године изјавила да вештачење од вештака економске струке на околност доприноса парничних странака које је израђено у првостепеном поступку суд не треба да узима у обзир и предложено да се вештачење

обављено пред другостепеним судом доведе до краја и да се на основу њега донесе одлука а ово имајући у виду све чињенице које су биле предмет ранијег вештачења, а тужени се са тим сагласио. При томе, другостепени суд је прихватио налаз вештака Александра Ждраљевића и тужили досудио $\frac{1}{4}$ спорних непокретности. У погледу новчаног потраживања, с обзиром да је утврђено да међу странкама неспорно да је новац од кредита као и новац који је тужени добио у наслеђе употребљен за изградњу хале али да нису странке могле да се изјасне који износ новца је од наслеђа уложен у халу с обзиром да хала није цела завршена то је суд нашао да тужила није доказала тврдње у погледу тог дела захтева. Осим тога, тужила није доказала да кредит који је узет од Фонда за развој је враћен у току трајања брачне заједнице заједничким средствима нити је тужила након престанка брачне заједнице учествовала у враћању тог кредита Фонду за развој, па је стога њен захтев за потраживање 25.000 евра неоснован. Одбијен је захтев за потраживање 11.000 евра налазећи да тужила није описала о каквој опреми се ради, како изгледа иста, а пред другостепеним судом парничне странке су учиниле неспорним да наведене машине су купљене од новца од наслеђа туженог који новац представља његову посебну имовину. Тужила није доказала какву је штету претрпела због немогућности коришћења возила „...“ тип ... и због неодржавања тог возила нити у ком периоду а из изведених доказа произлази да је наведено возило купљено од новца туженог који је добио од наследства и представља његову посебну имовину. Тврдњу да је њен отац дао 1.200 евра за куповину предметног возила тужила током поступка није доказала па је суд и у том делу тужбени захтев одбио као неоснован, применом одредбе члана 231. ЗПП који регулише питање терета доказивања.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је имајући у виду одредбе чл. 171, 180. и 191. Породичног закона је на утврђено чињенично стање правилно применио материјално право. При свему томе, мора се имати у виду чињеница да је на рочишту од 06.07.2022. године тужила преко свог пуномоћника изјавила да нема потребе да се врши ново вештачење везано за утврђивање доприноса парничних странака у стицању у заједници те да је препустила суду да определи њен допринос стицању у заједници на спорним локалима. Другостепени суд се определио за налаз и мишљење вештака који је обавио вештачење у другостепеном поступку и утврдио њен допринос у стицању у спорним локалима на 25% тј. $\frac{1}{4}$.

У погледу преосталог дела тужбеног захтева правилно је другостепени суд закључио да тужила није доказала да је предметна хала рађена са њеним доприносом јер је евидентно да је подигнут кредит од Фонда за развој а тужила није доказала да је кредит враћен у току трајања брачне заједнице нити да је она учествовала у враћању истог након прекида брачне заједнице. Осим тога тужени је добио у наслеђе 67.000 евра које је уложио у предметну халу и куповину машина као и куповину спорног „...“, па је у контексту осталих изведених доказа другостепени суд правилно закључио да тужила није доказала своје тврдње у том погледу нити је доказала да је претрпела штету због некоришћења и неодржавања назначеног „...“ као ни за потраживање везано за 9.600 евра.

Нису од значаја наводи ревизије да је тужила пре заснивања заједнице имала возило марке „...“ које је након ступања у заједници са туженим заједно користили и да је исто продато за 3.000 DM 1999. године. Ово из разлога што је предметно возило продато и новац који је добијен продајом је коришћен за време трајања брачне

заједнице, а што је цењено у контексту укупног стицања у заједници. Не могу се прихватити наводи тужиље да суд није узео у обзир да је тужени у току 1999. године више од шест месеци, а 2007. године дуже од десет месеци био болестан и да је она обављала све послове у радњи и да је њен отац дежурао у радњи три године из разлога што је ове параметре у погледу учешћа странака у стицању вештак економске струке при вештачењу пред другостепеним судом узео у обзир а странке на налаз тог вештака нису имале примедби. Неосновани су и остали ревизијски наводи тужиље посебно везано за потраживање 25.000 евра у вези изграђене хале и куповине машина јер је у току поступка утврђено да је то финансирано новцем туженог који је он добио од наследног дела из ... и мањим делом од добијених кредита које тужени отплаћује.

Имајући у виду напред изнето, Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић